

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 2. De vi Sacramentalis sigilli; quanta sit,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

Sacerdotali officio deponendū decernimus, verum etiam ad agendam perpetuam poenitentiam in arcum in onerium detrudendum. Vbi nota non teneri quidem sigilli confessionis infraactorem subire hanc poenam, quousque fuerit iudicē condemnatus (vt patet ex communi doctrina de lege penali) ipsum tamen incurrere illam ipso iure.

4. Quam poenam aduerte etiam indicare talis sigilli infraactorem grauisissimi criminis reum constitui: pura sacrilegij quo malicia violationis secreti naturæ (quæ suo genere mortalis est contra iustitiam) transfertur in allam, secreti videlicet sacri, contrariam religioni: vnde ea debet de necessitate in confessione exprimi. Id quod Nauarr. notans in sequen. nu. 39. addit; quod ea importet specialis præcepti transgressionem; nimirum præcepti diuini, tacite saltem in Christo dati de celandis auditis in confessione. Verum tamen in aduertentia potest in ea excusare, sicut & in multis alijs peccatis suo genere mortalibus; quod etiam notat Suarez tomo 4. disput. 33. sect. 1. num. 12. Quidquid autem sit, debet Confessarius cautissimus esse, ne quid dicat vel faciat, vnde ali quid de auditis in confessione aperiat: siue directè, siue etiã indirectè. Quãquam, quia de necessitate & substantia Sacramenti non est, vt confessio celetur; violatio sigilli Sacramentalis non ponitur in numero eorum, quæ confessionem reddunt inualidam: quod etiam notat Sotus loco citato.

Casus in quibus apparenter quidem, non tamen verè, sigillum Sacramentale occurrit.

5. Ex quo auctore in sequen. col. 10. & ex pluribus alijs (quos refert Sanchez lib. 3. de matrimonio disput. 13. nam. 6.) aduertitur: quia nunquam occurrit sigillum Sacramentale, nisi vbi confessio fuerit sacramentalis: prout esse censetur facta cum intentione accusandi se, subiuciendo peccata sua clauib. Ecclesie.

Aduerte, inquam, cum quis ad commendandum secretum dicit alicui: Hoc tibi dico sub sigillo confessionis, non esse propterea sigillum Sacramentale, sed tantam humanum, seu secreti humani, etiam si alter affirmet se illud recipere sub sigillo Sacramentali. Immo etiam si quis illud idem dicat Sacerdoti flexis genibus & præmissa confessione generali, si id faciat duntaxat causâ conseruationis secreti, non autem intentione confessionis faciendæ, sine qua intentione non exurgit vinculum secreti Sacramentalis. Itaque non obstantibus eiusmodi ceremonijs (de quo monendus est qui illis vtitur) si talis Sacerdos in iudicio legitime interrogetur super tali secreto, potest & debet illud manifestare, tanquam solummodo humanum; quod esset nefas (vt post patet) si sub Sacramentali sigillo id deberet teneri secretum. Ex eodem fundamento colliguntur quæ Suarez tractat in cit. disput. 33. sect. 2.

Primum est, confessionem factam laico, aut alteri non Sacerdoti, non inducere obligationem ad hoc sigillum, etiam si confitens contrarium putet, quia non est confessio Sacramentalis.

6. Secundum est, confessionem factam alicui non Sacerdoti, aut non habenti iurisdictionem sufficientem, inducere prædictam obligationem, si bona fide sit facta, nempe existimando illum Sacerdotem esse, iurisdictionemque sufficientem habere. Ratio est, quia licet talis confessio non sit de facto Sacramentalis, procedit tamen ex intentione suscipiendi Sacramentum illud, quod iuxta Christi institutionem regit peccata in vtu eiusdè confessionis detecta. Et quia præceptum de Sacramentali sigillo impositum est Confessario in fauorem Poenitentis, consentaneum est ipsum interpretatione extendi ad confessionem ab eodem Poenitente bona fide factam, sub ratione & intentione Sacramenti suscipiendi. Et certè bona fide procedenti, iniuria alioqui fieri iudicaretur, ipsaque Sacramentalis confessio odiosa redderetur, propter metum reuelationis secreti faciendæ, etiam si quis bona fide confiteatur.

7. Tertium est, quando Poenitens exterius dicit se velle confiteri, & ex modo dicendi, atque ex alijs circumstantijs & signis, Confessarius moraliter certus est de contrario, non oritur sigillum confessionis: nam talis confessio non potest rationabiliter censeri Sacramentalis. Secus verò est, si ille tantum dubius fuerit, quia consentaneum est in du-

bio iudicare in fauorem confessionis & Poenitentis.

Quartum est, vt oriatur sigillum confessionis, non sufficere confessionem fieri sola intentione petendi consilium, & communicandi res suas cum Sacerdote: nec contra necessarium esse, fieri cum intentione ita confitendi vt obtineri possit absolutio; sed sufficere intentionem accusandi se coram Sacerdote tanquam iudice constituto à Christo, vt ab eo vel absoluat, vel iuuetur eo modo quo expedire cognouerit; quod sufficit vt confessio sit aliquo modo Sacramentalis: cum ordinetur ad absolutionem, saltem sub conditione, si Confessor iudicauerit dandam: vel certè si Deus permiserit, riu ipsius, Poenitentem ipsum disposuerit. Quo nomine in c. Quod quidam. De Poenitent. & remiss. præscribitur, vt audiatur volens confiteri, etiam si non habeat propositum emendationis vitæ: & per consequens, tanquam confitens sine contritione, non fit absoluedus; nisi persuasus bonis monitis Confessarij, & diuino adiutus auxilio, firmum emendationis propositum concipiat.

CAPVT SECVNDVM.

De vi sigilli Sacramentalis quanta sit.

S V M M A R I V M.

- 9 Sacramentalis sigilli vis est tanta, vt nullum obset incommodum, quin obseruari debeat, etiam post Poenitentis mortem.
- 10 Ratio eius rei.
- 11 Nullius Superioris, ne quidem Pape iussu, licet violare Sacramentale sigillum.
- 12 Ne quidem ad saluandam rem publicam: & cur.
- 13 Quod procedit, non obstante quod confessio facta non mereatur absolutionem.
- 14 Aritamen Superior generaliter moneri potest de periculo: nullatenus autem cum persona manifestatione.
- 15 Limitatio cum qua id accipiendum est.
- 16 Explicatio dubij, An Abbas possit ab officio amouere Monachum, quem ex confessione sit male in illo versari.
- 17 Quando possit Dominus dimittere grauem quem ex confessione noquit ferre esse.
- 18 Neque ad vitandum quodcumque graue damnum priuatæ personæ, licet frangere sigillum Sacramentale.
- 19 Sacerdos mortem potius subire debet, quam detegere audita in confessione: illam tamen facta aliquo, ad quod habet ius, vitare non prohibetur.
- 20 Ne quidem ad declarandum Confessario suo integre anime propria statum licet detegere, quæ nota tantum sunt ex Sacramentali confessione.
- 21 Imprudenter agit Confessarius sic implendam poenitentiam iniungens, vt inde possit detegi peccatum mortale auditum in confessione.
- 22 Ratio quia potest Confessarius de auditis in confessione interrogatus respondere, ne Sacramentale sigillum frangat.
- 23 Ad vitandam sigilli Sacramentalis violationem, coniungi possunt matrimonio habentes illius impedimentum: vt & Eucharistia indigno ministrari potest: idque quando.
- 24 Poenitens extra confessionem interrogatus à Confessario de iis quæ in confessione detexit, negare potest se ea dixisse.

Sacramentale sigillum vim adstruendi ad obseruationem secreti habet perpetuam: hoc est, quæ durat etiam post mortem Poenitentis, qui tunc quoque capax est honoris: ea enim vis nascitur ex præcepto negatiuo obligante ad semper & pro semper: quod etiam alijs citatis notat Nauarr. in Enchir. capite 8 numero 7. Tanta verò est eadem vis, vt exceptis aliquibus casibus, de quibus postea in cap. quinto: neque sponte narranto, neque ad alterius interrogationem respondendo, neque directè, neque verbis, neque factis, neque nutu, aliove signo externo, nullo denique modo liceat audiam confessionem alijs manifestare, iuxta textum satis expressum in cap. Omnis viri inque sexus. De Poenitent. & remiss. s. Caueat. Et quamuis alia secreta, quæ ordinariè celanda esse lex naturæ præscribit, sape possint & debeant reuelari (videlicet, ex Nauarr. in præced. num. 2. quando Superior iuber, vel quando talis secreti occultatio nocet animæ, vel corpori, vel honori, vel re familiari proximi) sigillum tamen Sacramentale nulla de causa reuelandum est, nisi volens, & facultatem dante Poenitente, aut certè inter-

ueniat aliquod eorum de quibus dicitur in sequenti ca. 5. Id quod satis significatur in cap. Sacerdos. De Pœnitent. distinct. 6. cum dicitur, neque pro aliquo scandalo vitando, reuelandū esse quod auditum est in confessione.

10. Vbi Nauarr. num. 118. eius rei rationem adfert, *latius tractatam à Medina in Cod. de confess. questio. 25.* quod nullum adeo graue malum occurrere potuit, quin grauius sit & maius, Ecclesie que Christianæ perniciosius, & abominabilis fieri Christianis confessionem Sacramentalem: quæ (vt in sequenti parte docebimus, cum de obligatione confitendi agemus) est ex Christi præcepto: seu institutione necessaria ad reconciliationem peccatoris cum Deo, quæ post susceptum baptismum committit mortaliter peccando. Simul autem ac concesserimus confessionem contra confidentis voluntatem reuelari posse, illa fiet ex omni communiter: & in ordine ad omnes Confessarios; eadem ratione, qua particulariter solet fieri, ac esse in ordine ad eos Confessarios, de quorum fidelitate diffiditur. Nulla igitur de causa illud concedendum est; præsertim cum in eo casu, in quo confessio reuelari posse dicitur, nemo confiteri vellet, nec teneretur: quandoquidem, vt Suarez tom. 4. disput. 33. sect. 1. num. 11. argumentatur; non potuit Pœnitens perire, & quantum est ex parte sacramenti conuenienter in omni casu, & sine vlla exceptione obligari ad toram suam conscientiam Confessori prodendam: nisi Confessor ipse simili modo obligaretur ad illam tacendam. In contrarium autem nonnulla obijci possunt, quorum solutionem cum Medina, & quibusdam aliis Nauarr. in sequenti num. 119. & demps persequitur, & post ipsum Suarez in ead. sect. 1. num. 15. Sed pro praxi sufficit scire, illa non impedire, quin de proposita veritate omnes doctores inter se consentiant. Itaque contenti erimus, quædam ad ipsam praxim attentia inde inferre, cum memoratis authoribus.

Primum est: longè strictius esse sigillum secreti Confessionis, quam sigillum secreti naturæ, quod in multis casibus reuelari posse dictum est.

11. Secundum (de quo latius Medina in Cod. de Confess. quest. 48.) est: ne Papam quidem posse dispensare cum Confessario, vt confessionem reuelet; quoniam Papa non potest dissoluere, quod est iure naturæ vel diuino constitutum; licet aliquando delecter taleius, non habere in aliquo casu locum.

Tertium (quod vt plurimum ab omnibus Theologis & Canonistis receptum ait Nauarr. ad idem cap. Sacerdos in. 166.) est: ne quidem iubente Superiore sub pœna excommunicationis Confessarium teneri reuelare quod per confessionem didicit; quia Dei potius, quam hominum præcepto obediendum est: diuino autem præcepto prohibetur talis reuelatio.

De eo quod non possit frangi Sacramentale sigillum ad impediendum quoduis damnum graue publicum.

SECTIO I.

12. Quartum (pro quo in præced. num. 2. plures doctores referunt Suarez) addens fundari in perpetua traditione Ecclesie est: ne que si relatio confessionis cedat in præiudicium graue communitatis, frangi posse sigillum Sacramentale: vt si quis confessus est se propositum habere seminari dogma, quod reuera est hæreticum: aut propositum habere tradendi ciuitatem hostibus, aut aliud eiusmodi damnū inferendi, cui nequeat aliter obuiari, quam detegendo confessionem, non licet detegere; quia nullum bonum procurare aut damnū impedire licet per media illicita: vt per mendacium, vel fornicationem: cum non sint facienda mala vt eueniant bona ad Rom. cap. 3. Reuelatio autem confessionis est intrinsecè illicita, sicut mendacium, & fornicatio; prout Nauarr. satis indicat, illam eis æquiparans in præced. num. 140. Et confirmatur quia talis violatio præcepto naturali negatiuo (quod dicitur esse de re natura sua mala) perinde reputatur, ac mendacium, vel fornicatio, Stare enim Christi institutione, quæ confessio omnibus hominibus post susceptum baptismum in peccatum mortale lapsis necessaria est (saltem in voto, si re ipsa fieri nequeat) tanquam medium sine quo salus æterna obtineri non potest; ratio naturalis aper-

te dicta, malum suapte natura, illicitumque esse id facere: per quod à tali medio capessendo homines auertantur: quale sanè est reuelare confessionem auditam; cum inde talis auersio nata sit sequi. Adde quod graua illa mala, quibus alia via Deus prouidere potest, cum tantum urgeant ad tempus, minora sint, quam data occasio perpetui impedimenti vsus sacramenti Pœnitentiæ. Si quis opponat peccatum nondum commissum, cum non sit materia confessionis, non cadere sub Sacramentale sigillum. Respondendum est sufficere, quod reuelari non possit, quin consequenter reueletur malum propositum; de quo facta est confessio: quod sufficit vt tale factum contetur sub sacramentale sigillum cadere, iuxta post dicenda in seq. ca. 4. Videri potest Suarez in eadem disput. 33. sect. 3. nu. 3. & 4. præter alios antiquiores, quorum meminit Henricus in 1. parte summe Theolog. moralis lib. 6. c. 19. §. 8. lit. Q.

13. Porro quartum istud cotollarium ex communi Theologorum sententia teste Nauarr. ad idem cap. Sacerdos numer. 120. procedit etiam quando iuxta cap. Quod quidam. De Pœnitent. & remiss. facta confessio censenda est invalida, nec danda est cōfessionis absolutio, inquam non pœnitenti sufficienter. Rationem idem Nauarr. in seq. num. 122. reddit quia non oportet confessionem, vt contetur obligata Sacramentale sigillo, talem esse vt absolutionem mereatur: quia, vt habetur in ca. Verbum, De Pœnitent. distinct. 1. Dominus par ius esse voluit, & ligandi & soluendi; qui vtrumque pari conditione permisit; cum scilicet. Ioan. 20. dixit: quorum remiseritis peccata remittuntur eis: & quorum retinueritis retenta sunt. Iam verò, confessio vt cum contritione medium est absolueudi: sic facta sine contritione, medium est ligandi: ac deoq; negandi absolutionem. Vnde sanè fit, vt sicut Sacerdos tanquam Iudex & Vicarius Dei in foro conscientie, excipit priorem eandem confessionem, excipiat & posteriorem: atq; adeò vtriusque eadem sit vis inducendæ obligationis seruandi secretum.

14. Sicque prout ad idem cap. Sacerdos, numer. 124. admonet Nauarrus (occurrente casu in quo Pœnitens confitetur deliberationem disseminandæ hæreseos, vel perpetrandi alterius criminis quamlibet magni, à quo desistere non lit: imò & quod proponat executioni mandare, Confessarium posse quidem, argumento cap. Sacerdos. De officio Ordin. Episcopum aliumve, cui res ea curæ fuerit, monere generaliter vt inuigilet super gregem suum, eo quod lupus rapax tentet eum inuadere. Possit item cætera facere quibus obuietur delicto committendo, sine aliqua tamen eius qui confessus est manifestatione; etiam si hæc sola remedium esset hæreseos, vel alterius grauissimi criminibus impediendi, neque ad id superpeteret aliud conueniens aut sufficiens. Quam omnium Theologorum sententiam esse addit idem Nauarr. ibid. Rationibus verò satis efficacibus eam niti, constat ex antea propositis, sufficientibus ad moralem certitudinem.

15. Quamquam tamen aduertendum est, illud quod idem vult, licitam esse monitionem Superiori factam generaliter & absque expressione vllorum particularium, ex quibus in personarum notitiam deueniri tandem possit: probabile esse quidè in speculatione: nihilominus tamen in praxi contrarium sequendum esse ordinariè, ob reuerentiam Sacramentum pœnitentiæ debitam. Quandoquidem in tali admonitione opus est tantà, tamque multiplici circumspectione: vt difficillimum sit illam vsurpantem non incidere in sigilli Sacramentalis violationem: ac laesionem securitatis & libertatis contentium. Videri potest Thomas Sanchez in l. 3. de matrim. disput. 16. q. 1. vbi pluribus ea de re agit. Ad didi (ordinariè) propter illud, quod Martinus Delrio arripit in l. 6. disput. magiarum c. 1. sect. 3. versu Quoad 1. limitatiorem. Nimirum si per omnia propiciatur sigilli Sacramentalis integritati (vt impossibile non est) peccalia subsistit via per quam graue aliquod damnū reipub. aut proximis immittens propellatur, quam per prædictam admonitionem, eà vsurpari posse quia talis vsurpatio sic modificatur, vestita circumstantijs propositis, vt diuine legi minime aduersetur & sit consentanea legi naturali, rectæ ve rationi.

Quamquam tamen negandum non est quin tunc, sicut & alias in similibus casibus (prout notat Sotus, in 4. distinction. 18. q. 4. art. 5. col. 5.) munus sit prudentis Sacerdotis admonere

Pœnitentem, quam potuerit vrgentissimè, vt ipsemet scelus perpetrandum reueler: si que id obtinere nequiverit, non absoluat, & generalibus verbis (si interueniant duæ circumstantiæ ante memoratæ) admoneat eos, quibus periculum imminet; nempe vt sibi prospiciant, cauendo peccata quæ accidere solent.

Ad quod facit exemplum Domini (*allatum in anteq. c. Sacerdos*) monentis Discipulos generalibus verbis de prodicione Iudæ: Vnus vestrum me traditurus est.]

16. Cui doctrinæ congruenter, suppositoque earumdem circumstantiarum concursu; intelligenda est responsio, quam ad dubium quoddam Medina adhibet in citata *questio. 45. §. superest.* cui consentientes tam antiquiores, quam recentiores plurimos refert Sanchez *libro tertio de matrimonio disputatione. 16. num. 2.* Quod dubium, est an Abbas, qui ex confessione Monachi nouit vergere in perniciem religionis, quod is maneat in aliquo officio: possit illum amouere: responsio vero ad illud, est posse: dummodo id fiat sine reuelatione confessionis, seu absque eo quod prodatur Monachi peccatum: puta si Abbas ipse solet proprio nutu & voluntate Monachos à similib. officiis remouere; eo quod illi nullum ad eadem officia ius habeant: aut si id solet, non ob Monachorum culpam commissam; sed ob periculum committendi aliquam, si diu in officio maneat; aut quia talis Monachus factus est se ad illud officium inhabilem esse, aut dixit se optare alijs rebus vacare: sic enim ex tali Abbatis facto non reuelatur peccatum Monachi. Quod si videntes illum amotum, inde concepiant commississe græuè aliquod peccatum ipsis imputanda est eiusmodi conceptionis malicia, tanquam ijs qui temerè, & in peiorem partem, rem interpretentur. Non enim necesse est (quod onus esset penè intolerabile) vt Sacerdos euitet omnem occasionem suspicionis, quam quilibet suâ malitiâ sumere possit, dummodo à parte rei ipse nullâ det, aut dare intendat. Quod si casus talis sit, vt non nisi ob culpam soleant Monachi à tali officio amoueri: quia tunc Abbas videretur confessionem factam reuelare, teneretur talem Monachum in officio sustinere, *iuxta doctrinam à Soto traditam in cit. art. 5. col. penultim.* quousque occurreret alia causa eum amouendi.

17. Cæterum id quod de tali responsione dicitur, locum habet pari de causâ in alijs similibus, cuiusmodi est; illum qui ex confessione sciret famulum suum furem esse, posse ipsum dimittere, si ad nutum dimitti possit, aut certe pecunias ei non committere; dummodo id faciat cum ea dexteritate, vt nullam iustam occasionem det suspicandi tale quid fieri ob parafactum per Sacramentalem confessionem peccatum: vt si propositi sui executionem in tanto tempore differat, quanto fuerit opus ad existimandam eam provenire aliunde, quam ex audita confessione, cuius vix super sit memoria: & sic de alijs circumstantijs, quas prudentis est sic expendere, vt nihil agatur ad vitandum proprium damnum: quin omnino consulari integritati sacramentalis sigilli. Pluribus de his *Suarez. tom. 4. disput. 33. sect. 7. fere per totum.*

De eo, quod non possit Sacramentale sigillum violari ad euitandum quodcumque græue detrimentum priuatum.

SECTIO II.

18. Qvintum est; neque reuelandam esse à Confessario confessionem auditam, quantumcumque illius celatio cedat in græue detrimentum personæ siue terciæ, siue Pœnitentis, siue istiusmet Confessarij. Nam si pro saluanda tota republica ex antedictis, licitum non sit reuelare confessionem; multò minus erit licitum pro salute alicuius particularis.

Itaque si quis confessus est se falsò impostuisse aliquid Petro, propter quod is ad mortem ducatur; aut se mendaciter retulisse Paulo illud, propter quod græues inimicitias cum alio gerit, nec reconciliari vult; non ideo reuelanda est confessio; etiã si inde pendeat salus corporis, vel animæ proximi. Nec obijci potest, licitum esse ficere pro alio, quod is ficere debuisset; quoniam id falsum est, quando tale quid ficere, etsi de se turpe non sit respectu eius qui tenetur: est tamen respectu alterius, vt manifesto exemplo declarat loco cit. Medina: quia debitum coniugale reddere uxori, non est

de se turpe viro proprio: est autem viro alieno: sic etiã Confessori turpe est audita in confessione reuelare, quod confitenti esset honestum, aut etiã ex iustitia alteri debitum.

19. Similiter si Titius ducatur ad mortem de homicidio accusatus falsò, & condemnatus, eo quod in famia metuens opponere noluisset tunc lupanari fuisse, quando alter in platea occisus est; non potest Confessarius, cui id in confessione aperuit, veritatem Iudici manifestare ad illum liberandum à morte. Item si quis monita respiciens, nolit à peccato confesso resipiscere, etiã si omnino credatur emendandus si ab alio redarguatur de eo lem peccato; hoc tamen non est illi reuelandum, etiã si talis celatio cedat in interitum animæ confitentis. Non enim potest supposita Christi antedicta institutione, id licere per quod confessio odiosa reddatur in Ecclesia. Vnde in talibus casibus, vt rectè monet Medina, si Confessor occurrere vult damno corporali vel spiritali Pœnitentis per reuelationem confessionis, debet prius impetrare ab eodem confitente licentiam, quam si dare nolit, opus est vt taceat.

Similiter si Tyrannus, vel quiuis alius perditus, gladium ad fauces Sacerdotis admoueat, cum ingulaturus, nisi reueler quod in confessione audiuit, mori potius debet quam reuelare, ne in Ecclesia reddatur otiosus tam necessarij Sacramenti vltus: pro quo in illa seruando Sacerdotale officium obligat Sacerdote m mille mortem oppetere, inquit Sotus *in eodem art. 5. col. 6.* & cum eo plures alijs quos commemorat Henricq. *in sua summa lib. 6. cap. 19. §. 6. lit. D.* addens id adeo verum esse, vt Richardus & alij nonnulli ponant exemplum de Sacerdote, qui cum latronibus iter faciens audit vntus confessionem, per quem intelligit se in memore ab illis trucidandum: dicentes talem debere potius mortem oppetere persequando iter, quam retrocedendo confessionem reuelare. Quibus Natar. assentitur quidem *ad cap. Sacerdos. De Pœnit. dist. 6. num. 137. & aliquos sequentib.* nec negari potest quin sit generosi animi. Non desunt tamen tam recentiores, quam antiquiores qui contra sentiant, quorum meminit Henricq. *in sequent. cap. 24. §. 5. lit. H.* negans eam esse confessionis reuelationem quidquid tales latrones iudicet: quia facta, in quibus vitur quis iure suo ad se tuendum, non sunt, sicut verba per se instituta vt occultæ conceptionis & affectionis sint signa. Ideo enim Sacerdos qui nouit ex confessione, venturos aliquos sequenti nocte in domum suam, qui illam diripiunt, potest alios inuitare ad cœnam, & colloquijs ac recreatiõibus honestis apud se nocte ea retinere, si aliter malum impedire nequeat: si autem se continere domi, si ex confessione nouit sibi parari iniurias vt necetur. Item dum Confessor pro officio Iudicis conscientia, græues imponit Pœnitentias, (vt ieiunium in pane & aqua) & cautions (vt euacuationem domus aut personæ quæ ei causa est ruinæ spiritalis) non est ex eo censendus infractor sigilli; quod alij inde malum aliquod de Pœnitente suspicentur. Vt bene Henriquez ait *in fine eiusdem cap.* Alioqui enim perplexum ipsum esse contingeret, quando portaret de necessitate, tales pœnitentias tanquam medicinales imponere. Accedit (quod idem etiã in *preced. ca. 23. §. 7.* habet alijs citatis) quod Prælati Religionis ob notitiam acquisitam in confessione possit alicui negare licentiam exeundi domo; possit item claudere ostium vel fenestras per quas mors intrat, & negare alicui officium periculosum, vt emptoris, vel facti-

Ad quorum confirmationem inducit probatam illam consuetudinem, qua Prælati ideo audit suorum confessiones, saltem annales (vt ex statuto, pius mos à summis Pontificibus confirmatus, viger in quibusdam religionibus) eo sine vt melius gubernet subditos in bonum spiritale, & consolationem ac directionem ipsorum, cognoscendo vultum sui peccoris, prout bono pastori incumbit, iuxta illud *Ioan. 10.* Ego sum pastor bonus, & cognosco oues meas.] In quem finem (boni videlicet spiritalis : non autem politice gubernationis) confessio per se, tanquam medium ordinatur ex Christi institutione. Hæc ille. Attamen si ex talibus, & alijs similibus factis aduerteretur nasci scandalum, & confessionem reddi odiosam, per timorem pudoris & detrimenti ex ea secuturi, ab illis abstinendum esset; quoniam ea de causa

causa non tantum reuelatio, sed etiam suspicio reuelationis euitanda est. Et ea ratione procedit prior sententia: quam Sanchez propugnat in lib. 3. de matrim. disput. 16. quæst. 1. Confitemens tamen posteriorē probabilissimam esse: quod quidem nobis factis est pro praxi, dato quod vitentur ante dicta incommoda.

De ratione qua in diuersis casibus Confessarius vitare debet sigilli sacramentalis violationem.

20. **S**extum est; ne quidem ad declarandum Confessario in reg. è animæ suæ statum, licitum esse Sacerdoti confitei frangere sigillum sacramentale: ita vt non valens aliquod suum peccatum confiteri nisi peccatum alicuius in confessione cognitum sic manifestando, vt is cui confitetur veniat in cognitionem certæ illius personæ; debeat silere tale peccatum, donec possit confiteri alicui non vaenti illam cognoscere. In quam sententiam, ac etiam pro contraria, plures auctores citat Henriquez in sua summa lib. 6. cap. 19. §. 5. lit. X. & T. Bene monens, quod etiam deur præceptum Christi de integritate & confessionis, sicut de sigillo sacramentali; illud tamen cedere huic, tanquam magis necessarium Recip. Christianæ.

21. **E**odem etiam pertinere potest, quod habet Nauarr. in Enchir. cap. 8. num. 17. non esse prudentis iniungere Pœnitenti graues pœnitentias, quas teneatur statim, aut non multo post confessionem facere, si tales sint quæ nequeat commode fieri, quin id alicui videant, qui protinus suspicabuntur esse à confessario iniunctas ob aliqua grauius crimina. Quæ autem ratione eiusmodi incommodum cauere possit, exponitur in sequenti parte, cum dicitur de prudentia Confessarii in imponenda satisfactioe.

22. **S**eptimum est, Confessarium in retem præsentatum & iuramento adactum ad dicendam veritatem, dicere posse nihil se scire, vel audiuisse, si de iis interrogetur quæ per solam sacramentalem confessionem nouit, iuxta illud D. Bernardi. Nihil minus scio, quam quod per confessionem scio. Ita Nauarr. ad cap. Sacerdos. De Pœnit. d. sum. 6. num. 141. & plures alij, quos refert Suarez, tomo 4. disput. 33. sect. 6. num. 6. Addens in seq. num. septimo, auctoribus item citatis, id procedere, etiam si interrogatio expresse fiat, An tale quid audiuerit in confessione. Si opponas verum esse, quod Confessarius audiuerit: ergo falsum esse quod non audiuerit, cum duas contradictorias simul veras esse omnino repugnet neque difficultas tollatur dicendo quod sciat vt Deus, sed nec sciat vt homo; cum verè auribus carnis audiuerit. Respondetur, non posse quidem contradictoria simul esse vera, si vtrumque absolute accipiatur: posse autem, si vnum absolute, & alterum cum additione, sicut in præfatis casu; in quo affirmamus Confessarium simpliciter scire, & audiuisse quæ ei detecta sunt per confessionem: quia scit saltem & audiuit vt Deus: negamus autem scire vel audiuisse rali scientia, vel auditione quæ sufficiat ad reuelandum: quæ quidem inter se minime repugnant; vt nec illa duo (quorum prius est communi omnium Catholicorum sententia receptum) quod Christus omnia non modo præterita & præsentia; sed etiam futura possibilia cognoscat: tanquam plenus gratiæ & veritatis, vt esse dicitur Ioann. cap. 1. Posterius verò, quod Matth. 13. ipse Saluator de se ait, nouissimum ac tremendum iudicij diem minime nosse: quia quantum illi nouerit simpliciter, sicut alia futura; non tamen ad reuelandum alijs. Ita annotat post Archidiaconum Nauarr. in sequent. num. 143. vt & Sotus in eodem artic. 5. col. 15. Consequenter col. 17. admonens, quod si poscente tyranno, vel improbo Christiano. Num Petrus confessus sit se certum quid fecisse: quia sine mendacio respondere non potest non fuisse confessum, debere repellere talem interrogationem, tanquam aperte alienam à religione, dicendo non esse sibi fas quidquam de talre loqui. Ad vitandam autem suspicionem, vel furorem interrogantis, & ad sibi, vel Pœnitenti cõsulendum: respondere potest sine mendacio (vt alijs in eam sententiam citatis habet Suarez. in cit. nu. 7.) se nihil tale audiuisse in confessione, subintelligendo tacite, nihil quod possit alteri dicere.

23. **O**ctauum est (de quo consequenter Nauarr. & latè Sanchez in lib. 3. de matrimonio disput. 16. atque alij quorum me-

mini Henriquez in præced. §. 5. lit. V.) posse Confessarium eos matrimonio coniungere, inter quos legitimum impedimentum esse nouit ex confessione; vt si quis confessus sit se cognouisse carnaliter sororem illius cum qua vult matrimonium contrahere: quod Parochus ex confessione tantummodo sciens, publicè petenti coniungi, nequit id ei negare ob impedimentum sic cognitum: argumento cap. Si Sacerdos. De Offic. Ord. Pari ratione Parochus ei quem scit ex confessione excommunicatum esse, vel in peccato aliquo mortali permanere, non potest Eucharistiam negare petenti eam publicè, & coram alijs, ne reueletur confessio. Quod locum etiam habet, si Sacerdos tale quid extra confessionem secrete nosset, iuxta idem cap. Si Sacerdos. & cap. Cum non ab homine De sent. excommunicationis. & rationes quas habet Nauarr. ad c. Sacerdos De pœnit. dist. 6. n. 24. & 85.

24. **H**is quo ad confitentem, addendum est, eadem ratione qua Confessarius (quia non scit vt homo quæ in confessione audiuit) potest interrogatus negare se ea scire; sic ipsum confitentem (quia nihil ei dixit vt homini) posse negare, etiam cum iuramento, se nemini id dixisse tanquam homini. Quare Sacerdoti interroganti de eo quod audiuerit in confessione: Nonne hoc mihi dixisti? Pœnitens respondere potest audacter, & negare; Nihil tale tibi dixi, ex Soto in cit. ar. col. 17. & in sequent. art. 6. col. penult. Qua de causa idem non immeritò reprehendit Superiores qui aliquando bono quidem zelo ducti, sed imprudenter querunt scire extra confessionem, quæ subditi in confessione declararunt. Nec enim licet Pœnitentem extra confessionem inducere ad inueniendum sermonem de ijs quæ dixit in confessione, aut etiam minus benignam faciem, quam prius, eidem ostendere: quia (inquit Sotus) illud est genus quoddam reuelationis sigilli, & exprobrationis peccatorum: quam repellere potest Pœnitens negando quidquam tale illum aliquando à se audiuisse.

CAPVT TERTIVM.

De illis qui tenentur seruare sacramentale sigillum.

SVMMARIVM.

25. **S**acramentale sigillum seruare tenetur, non modo Confessarius, sed etiam quicumque alius audiuerit dicta in confessione.
26. **I**dem siue audiuerit ad modum Confessarii (vt is qui bona fide præteritur Confessarius idoneus, nec est reueras; itemque interpret) siue a laicis, vt quia casu, aut etiam malitiose audiuit, vel it reuelatum est.
27. **S**olutio obiectiois, quod à iure soli Sacerdoti prohibeatur reuelatio confessionis.
28. **O**bligatio seruandi sacramentale sigillum non tollitur ex eo, quod Confessarius reuelarit de licentia Pœnitentis: aut malitiose fecerit potestatem diuulgandi.
29. **N**on licet Superioribus ex noticia per confessionem habita procedere ad inquirendum in foro externo de criminibus auditis: & quomodo liceat in foro interno.
30. **I**dem iudicium est, si non per confessionem quidem, per viam tamen confessionis cognouerit, vt ex scedula in qua Pœnitens scripsit confessionem suam.
31. **N**ulla ratione licet laico iudici contra eum procedere ex noticia orta ex sacramentali confessione; est generaliter monitus de periculo imminente rei publicæ, non prohibeatur vigilare, & in insidias criminosis tendere.
32. **N**on prohibetur Superior attentior fieri & vigilantior circa crimina audita, dummodo nullam de illis auditis det alijs occasionem suscipiendi.
33. **Q**uando possit, vel non possit Confessarius in electione negare suffragium illi, quem ex sola confessione cognoscat indignum iudicatum dignum, si confessionem ipsius non audiisset.
34. **G**raue peccatum committitur non modo reuelando, sed etiam audiendo confessionem, nesciente aut inuito confitente.
35. **Q**uando peccet Pœnitens reuelando pœnitentiam, aut consilium datum à Confessario.
36. **Q**uare ratione peccatur reuelando Pœnitentiã aut consiliũ datum à Confessario, eadẽ etiã peccatur reuelando alia que voluit seruari secreta.
37. **R**euelare licet secretum natura, bono publico, aut priuato id exigente: & cur.